

**ДО
ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

**КОНЦЕПЦИЯ
ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ
НА ОКРЪЖНА ПРОКУРАТУРА – ДОБРИЧ**

изготвена на основание чл. 194а, ал. 2 от Закона за съдебната власт
от Даниел Миленов Илиев – прокурор при Районна прокуратура – Добрич

кандидат за Административен ръководител на Окръжна прокуратура -
Добрич

Добрич
03.04.2026 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Лична мотивация.....	3
II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжна прокуратура – Добрич.....	6
1. Характеристика.....	6
2. Данни за регистрираната престъпност по видове престъпления.....	8
3. Структура на регистрираната, разкритата и наказаната престъпност....	12
4. Кадрово обезпечение на магистратите и съдебните служители в Окръжна прокуратура – Добрич.....	14
5. Материално-техническо и информационно осигуряване на дейността на магистратите.....	15
6. Финансово управление.....	16
III. Очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност.....	16
IV. Набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане.....	24
1. Повишаване ефективността и качеството на прокурорската дейност.....	24
2. Прозрачност и отчетност.....	27
3. Повишаване на квалификацията и професионализма.....	27
4. Добро вътрешно управление работна среда.....	28
5. Борба с корупцията и престъпността.....	28
6. Връзка с обществеността и медиите.....	28
7. Заключение.....	29

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл. 194а, ал. 2 ЗСВ и чл. 47, ал. 5, т. 6 от Наредба № 1/09.02.2017 г. за конкурсите за магистрати и за избор на административни ръководители в органите на съдебната власт предоставям на вашето внимание Концепция за стратегическото управление на Окръжна прокуратура – Добрич, за следващите пет години, в качеството си на кандидат за заемане на длъжността в рамките на откритата процедура по избор на административен ръководител на ОП Добрич, обявена с Решение на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет по Протокол № 8/11.03.2026 г., обнародвано в Държавен вестник брой 26/13.03.2026 г.

Целта на настоящата концепция е да очертае стратегическите насоки за ефективно, прозрачно и модерно управление на Окръжна прокуратура – Добрич, с оглед засилване върховенството на закона, повишаване на общественото доверие и гарантиране на професионализма в дейността на прокурорите, следователите и служителите.

Осъзнавам обстоятелството, че една концепция, колкото и да е обширна не може да обхване всички въпроси, които биха били поставени на обсъждане, респективно да даде отговори на всички проблеми, които възникват в ежедневната работа на Прокуратурата. Затова оставам отворен да отговаря на всички допълнителни въпроси, които ще възникнат след запознаване с настоящото изложение, което очертава визията ми за управлението на ОП Добрич.

I. Лична мотивация

Роден съм през _____ година в град _____. През 2008 година завърших средното си образование в Професионална гимназия по икономика „Проф. Димитър Табаков“ със специалност „Счетоводство и контрол“. През 2014 година завърших висше образование по специалност „Право“ в Бургаски свободен университет.

С Решение по Протокол № 8 от 29.06.2016 г., т. 4.30 на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет съм назначен на длъжност „младши прокурор“ при Районна прокуратура – Добрич, считано от 06.07.2016 г.

С Решение по Протокол № 19 от 04.07.2018 г., т. 15.26. на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет съм назначен на длъжност „прокурор“ в Районна прокуратура – Добрич, считано от 07.07.2018 г.

С Решение по Протокол № 39 от 25.10.2023 г., т. 10. на Прокурорската колегия на Висшия съдебен съвет съм повишен на място в по-горен ранг „прокурор в ОП“, считано от датата на вземане на решението.

На 28.11.2023 г. ми бе присъдена образователна и научна степен „Доктор“ по професионално направление 3.6. „Право“, докторска програма „Наказателно право“ от ВСУ „Черноризец Храбър“ гр. Варна.

С Протокол № 8/22.11.2024 г. във връзка с проведен конкурс от Научния съвет на ВСУ „Черноризец Храбър“ ми бе присъдено Свидетелство за академична длъжност „Главен асистент“ по професионално направление 3.6. Право (Наказателно право).

Решението ми да участвам в обявения конкурс за избор на административен ръководител на Окръжна прокуратура – Добрич е добре обмислено и е плод на придобития от мен професионален опит в органите на съдебната власт. Трудовият ми стаж в съдебната система е преминал изцяло като прокурор в Районна прокуратура – Добрич. От встъпването ми длъжност през 2016 година до настоящия момент съм успял да опозная спецификите на региона, като с настоящата си кандидатура желая не само да затвърдя, но и да надградя постигнатите от ОП Добрич високи резултати в борбата с престъпността, и да повиша общественото доверие към Прокуратурата в областта.

Искам да отбележа, че до настоящия момент не съм заемал такава длъжност. В определени случаи обаче, по време на професионалния ми път съм ръководил Районна прокуратура – Добрич, чиято териториална компетентност съответства на тази на Окръжна прокуратура – Добрич, в отсъствието на административния ръководител и неговите заместници. Това ми е дало възможност да се запозная със спецификите на длъжността „административен ръководител“ и допълнителните изисквания и задължения, които пряко произтичат от нея.

Наясно съм със своите възможности и качества, като осъзнавам отговорността, която произтича от длъжността, за която кандидатствам. Отлично съм запознат и с очакванията на обществото към Окръжна прокуратура – Добрич, като желанието ми е да внеса свежи идеи и действия в работата в институцията, за да отговори тя не само на обществените очаквания, но и на целите, които стоят пред Прокуратурата на Република България.

Увереност, че мога да се справя с поставените задачи и успешно да ръководя Окръжна прокуратура – Добрич ми дават, на първо място проведените през 2023 година и 2024 година срещи с възрастни хора, свързани с превенция и противодействие на т. нар. „ало“ измами в региона, с ученици от 11-ти и 12-ти клас от училищата в област Добрич, свързани с превенция срещу държането и разпространението на наркотични вещества сред подрастващите, респективно срещу транспортните престъпления, които бяха реализирани съвместно с колегите от ОП Добрич, както и срещите с жени, които са пострадали от домашно насилие (и не само) в област Добрич и област Варна, осъществени съвместно с колегите от РП Варна, чийто автор и инициатор бях аз. Тези инициативи ми дадоха възможност да „счупя“ стереотипа на кабинетния принцип в работата на прокурора и да се срещна с гражданите, да се запозная с техните проблеми и да

намеря „ключа“ към тяхното разрешаване в рамките на своите компетентност и правомощия, включително самосезирайки се по конкретни казуси.

Към настоящия момент продължавам да осъществявам срещи с най-уязвимите групи в областта, а именно подрастващите, като на 16.10.2025 год. с подкрепата на административния ръководител на Районна прокуратура – Добрич реализирахме успешно проекта „Ден на отворените врати“ под наслов „Открито за съдебната власт“, чийто инициатор е Висшият съдебен съвет. Информационната кампания „Ден на отворените врати“ е сред успешните комуникационни дейности в органите на съдебната власт. Тя се утвърди като дългогодишна традиция, при която се развиват иновативни практики за популяризиране на функциите на съдебната система и за формиране на правните познания у младите хора и целеви групи.

На второ място, добрите взаимоотношения, които имам с представителите на медиите и другите институции в Добрич също ме мотивират да кандидатствам за административен ръководител на Окръжна прокуратура – Добрич. Запознат съм добре с правилата за медийната комуникация в системата на Прокуратурата на Република България, тъй като от 2022 година съм говорител на РП Добрич. Наясно съм каква трябва да бъде линията на работа в тази немаловажна сфера, за да се повиши рейтингът на ОП Добрич и доверието в самата институция.

На трето място, мотивация да участвам в конкурса ми дават и добри взаимоотношения, които имам с колегите от Окръжна прокуратура – Добрич и Окръжен следствен отдел при ОП Добрич. В работа си като прокурор от Районна прокуратура – Добрич винаги стриктно съм спазвал вътрешноведомствените актове и указанията на горестоящата прокуратура. Съобразявал съм се и с установената практика по решаването на конкретни казуси, утвърдена от ОП Добрич. Изградил съм добри професионални и колегиални отношения със следователите от следствения отдел при ОП Добрич, като съвместната ни работа винаги е била на високо ниво.

На четвърто място, участието ми процедурата се основава и на убеждението ми, че съм натрупал практически опит и управленски умения, релевантни за длъжността „административен ръководител“, тъй като в професионалната си дейност съм имал възможност да ръководя международен екип, включващ полицаи и прокурори от България и Румъния, в рамките на съвместни дейности по разследване и координация. Тази отговорност изискваше не само задълбочени правни познания, но и способност за ефективна комуникация, балансирано вземане на решения и създаване на работеща среда между институции с различна организация и практика. Считаю, че придобитият в този контекст опит е допринесъл за развитието на качества като последователност, диалогичност и умение за постигане на резултати чрез сътрудничество, които са съществени за изпълнение на длъжността.

В работата ми като прокурор в Районна прокуратура – Добрич винаги съм се стремил да изпълнявам задълженията си образцово и с проявен професионализъм, като се съобразявам със законите и професионалната етика. Също така винаги съм се съобразявал с вътрешноведомствените актове на ПРБ, със заповедите, инструкциите и указанията на главния прокурор, както и с Правилника за администрацията в ПРБ.

През последните десет години успях да създам ефективно, професионално и тринципно сътрудничество в работата си с териториалните подразделения на МВР, КОНПИ, НАП, Окръжна прокуратура, Окръжен следствен отдел при ОП Добрич, съдилищата и другите държавни и местни органи.

Атестат за качеството на работата ми е и фактът, че до настоящия момент не са ми налагани дисциплинарни наказания по чл. 307 ЗСВ, както и че не са вземани други мерки спрямо мен.

II. Анализ и оценка на състоянието на Окръжна прокуратура - Добрич

1. Характеристика

Съдебният район на Окръжна прокуратура – Добрич включва територията на Област Добрич, която е с обща площ **4 719** кв. км. и население по последни данни от ГРАО **216 206** жители, които живеят в **8** общини с **216** селища, от които **6** града и **210** села. В годишния доклад на ОП Добрич за 2024 год. за пореден път е отчетен спад на населението в областта с **1 448** души за **1** година. През предходната 2023 г. спадът е бил с **1 126** души.

Районът на действие на ОП Добрич съвпада с този на РП Добрич с нейните четири териториални отделения в гр. Тервел, гр. Балчик, гр. Каварна и гр. Генерал Тошево. От 2021 г. той е на територията на 8 общини – град Добрич, Добричка, Крушари, Тервел, Каварна, Шабла, Балчик и Ген. Тошево и на практика обхваща територията на цялата област Добрич.

На територията на област Добрич действа една ОД на МВР с осем районни управления – Първо и Второ РУ на МВР в гр. Добрич, РУ на МВР в гр. Балчик, РУ на МВР гр. Каварна, РУ на МВР гр. Ген. Тошево, РУ на МВР гр. Тервел и РУ на МВР гр. Шабла (*Със заповед № 8121К-1123/2024 г. на министъра на вътрешните работи, от 01.03.2024 г. Участък Шабла е пререструктуриран в РУ Шабла*) и РУ Албена в к. к. „Албена“ (*Със заповед №8121К-9333/2024 г. на министъра на вътрешните работи, от 06.06.2024 г. Участък Албена е пререструктуриран в РУ Албена*). Към Второ РУ на МВР - Добрич има 2 полицейски участъка – в селата Крушари и Карапелит, а към РУ на МВР – Каварна има един полицейски участък в с. Топола. В областта има и две гранични полицейски управления /ГПУ/. Едното е в гр. Генерал Тошево, което представлява структурно звено към Регионалната дирекция „Гранична полиция“ /РДГП/ в гр. Русе и отговаря за опазването на сухопътната ни граница с Румъния от границата с област Силистра до Черно море. Към него са и трите гранични контролно – пропускателни пункта /ГКПП/ – Дуранкулак, Кардам и ГКПП намиращ се между с. Северняк, община Крушари и с.Добромир, окръг Констанца, Румъния (открит през м. декември 2018г.).

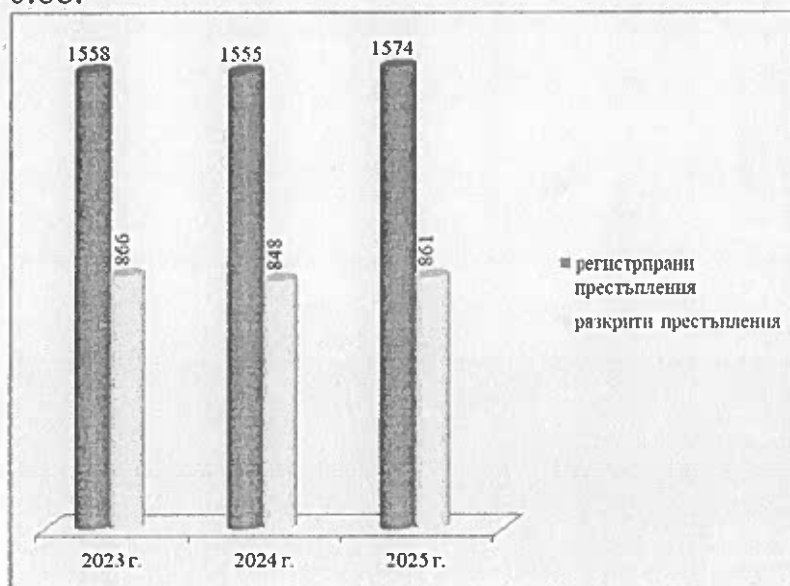
Другото ГПУ е базирано в гр. Каварна и представлява структурно звено към РДГП в гр. Бургас и отговаря за опазването на морската ни граница, която е външна за Европейския съюз, от границата с Румъния до област Варна. Към него има разкрит един ГКПП – на пристанище Балчик.

Към двете ГПУ в областта няма обособени отделни гранични полицейски участъци.

По данни от доклада на Окръжна прокуратура – Добрич регистрираните криминални престъпления на територията на ОДМВР Добрич през 2025 г. са 1 574 (през 2024 г. те са 1 555, а през 2023 год. 1 558) (данните за регистрираната и разкритата престъпност за 2025 г. и 2024 г., ползвани в настоящата концепция, са изведени от предоставените в доклада на ОП Добрич обобщени данни за 2025 г.). Данните показват увеличение на престъпленията с 1.22% в сравнение с предходната година и с 1.03% спрямо 2023 г.

Разкрити са 861 престъпления (за 2024 година те са 848, а за 2023 година 866), като се отчита незначително увеличение спрямо предходната 2024 г. и намаление спрямо 2023 г. в абсолютни стойности, а в проценти увеличението спрямо 2024 г. е с 1.53 %, а спрямо 2023 г. намаление с 0.58%.

Налице е незначително увеличение спрямо 2024 г. на относителния дял на разкритите спрямо регистрираните престъпления – 54.70% за 2025 г. при 54.53% за 2024 г. и намаление спрямо 2023 г., когато този дял е бил 55.58%, т. е. увеличението на разкриваемостта през 2025 г. е с 0.17 пункта, а спрямо 2023 г. намалението е с 0.88.

Фиг. 1. Регистрирана, разкрита и наказана престъпност в последните три години

Съобразно структурата на регистрираната престъпност, и през 2025 г. с най-висок дял спрямо общо регистрираните престъпления са **общоопасните престъпления** – 656 (през 2024 година те са 695, а през 2023 г. 703) или 41.68 % (44.69%; 45.12%) от регистрираните, като се отчита значителен спад спрямо предходните два отчетни периода.

Следват **престъпленията против собствеността** – 596 (през 2024 год. те са 561, а през 2023 г. 582) с дял от регистрираните 37.87% (36.08%; 37.36%), които запазват сравнително устойчиви стойности в тригодишния период.

През 2025 г. се наблюдава значително увеличение на регистрираните **престъпления против личността** – 197 (през 2024 год. те са 162, а през 2023 г. 118) с дял от регистрираните 12.52% (10.42%; 7.57%).

Статистиката сочи, че намалява броят на регистрираните **икономически престъпления** - 183 (при 197 за 2024 г. и 214 за 2023 г.) с дял от общо регистрираните 11.63% (12.67%; 13.74%)

През 2025 г. на база посочените данни от ОП Добрич за регистрирани

престъпления, коефициентът на престъпност през 2025 г. е 924.26, за 2024 г. – 913.11, а през 2023г. е бил 914.87. Изводът, който се налага е, че в тригодишен период той е сравнително висок.

2. Данни за регистрираната престъпност по видове престъпления

2а. Престъпления против собствеността

Този вид престъпления са с най-голямо негативно влияние върху обществения живот не само в областта, но и в цялата страна.

През 2025 г. се наблюдава увеличение на престъпленията против собствеността - 596 (за 2024 год. те са 561, а за 2023 г. 582)

Кражбите, регистрирани през 2025 г. са 424 срещу същия брой за предходната година, и 413 за 2023 г., като намалението спрямо 2023 г. е с 2.66%. През 2025 г. са разкрити 181 кражби с разкриваемост 42.69%, разкрити са и 23 кражби от предходен период. За сравнение, през 2024 г. разкритите кражби са били 139 с разкриваемост 32.78%, а през 2023 г. разкритите кражби са били 136 с разкриваемост 32.93%. с разкрити 9 кражби от предходен период.

Разгледани по видове в сравнение само с 2024 г., през 2025 г. е налице намаление при домовите кражби – 101 срещу 127, кражбите от офиси – 4 срещу 5, кражбите на части и вещи от МПС – 26 срещу 44. Значително увеличен е броят на кражбите от магазини – 68 срещу 51 и кражбите на селскостопанска продукция/домашни животни – 41 срещу 30.

Като ефикасна мярка за противодействие на домови кражби и кражби на селскостопанска продукция/домашни животни е провеждането на регулярни специализирани полицейски операции (СПО) в малките населени места.

Голям брой от кражбите на части и вещи от МПС се извършват по черноморското крайбрежие от гастролиращ криминален контингент на ОДМВР - Варна. Като ефикасна мярка за противодействие на този вид престъпления е наблюдение на контингента по линията и координация между районните управления и съседните областни дирекции на МВР.

Регистрираните грабежи през 2025 г. са 9 – всички са разкрити. През сравнителния период са регистрирани 15 грабежа, от тях 14 са разкрити, разкрити са и 2 грабежа от предходен период. През 2023 г. са били регистрирани 12 грабежа, разкрити са били 8 от тях. Разкрит е бил и един грабеж от минал период.

През 2025 г. са извършени **22 измами**, от тях са разкрити **4**. През 2024 г. измамите са били **18**, от тях **4** са разкрити. През 2023 г. измамите са били **24,6** от тях са разкрити, разкрита е и една от минал период.

През посочения период са регистрирани **две телефонни измами** и един опит за измама, едно от деянията е разкрито, но реално по всички случаи са установени куриерите („мулетата“). През 2024 г. са регистрирани **4** телефони измами – **1** е разкрита. През 2023 г. са били регистрирани две телефони измами - не са разкрити.

При телефонните измами извършителите използват СИМ-карти, регистрирани в чужди държави, без да е посочен ползвател и комуникация, основно по мобилни приложения, което значително затруднява и забавя установяването и задържането им. Посочените престъпни посегателства се характеризират с трансграничен елемент, доколкото парите от престъпната дейност се изнасят извън границите на страната (най-често Румъния), където

пребивават и самите извършители. Това допълнително затруднява залавянето им, тъй като процедурата по издаване на ЕЗА е изключително усложнена и тромава след последните изменения в специалния закон (ЗЕЗА).

2б. Икономически престъпления

През 2025 г. са регистрирани **183** (за 2024 те са 197, а за 2023 г. 214) икономически престъпления. Намалението на икономическите престъпления спрямо 2024 г. е със 7.11% и с 14.49% спрямо 2023 г.

Установени са общо **38** извършители на икономически престъпления през отчетния период срещу **53** през предходната година, срещу 41 през 2023 г.

Коефициентът на престъпност за 2025 г. е **107.46** икономически престъпления на 100 000 души, а през 2024 г. е бил **115.68**, а през 2023 г. е бил 125.66.

2в. Общопасни престъпления

Общопасните престъпления са намалели спрямо като предходните две години – **656** (695; 703).

Посегателствата спрямо МПС през 2025 г. са **13** престъпления (6 ПЗО и 7 кражби на МПС), разкрити са **9** от тях, както и **2** от предходен период. През 2024 г. са регистрирани **11** (7 ПЗО, 3 кражба на МПС и 1 грабеж на МПС), **6** от тях са разкрити, както и **4** от минал период. През 2023 г. са били регистрирани 19 престъпления (10 ПЗО и 9 кражби на МПС), разкрити са били 9 от тях.

Палезите през 2025 г. са **35** (16 умишлени и 19 по непредпазливост) - **5** от тях са разкрити, разкрити са и **2** от минал период. За сравнение, през 2024 г. са регистрирани **21** палежа (11 умишлени и 10 по непредпазливост) - **6** са разкрити, разкрит е и **1** от минал период. За сравнение, през 2023 г. са регистрирани 31 палежа (13 умишлени и 18 по непредпазливост) - **7** са разкрити.

Регистрираните *престъпления свързани с наркотични вещества* през 2025 г. са **236** (16 за разпространение, 2 за отглеждане и **218** за притежание на наркотици) срещу **245** (17 за разпространение, 6 за отглеждане и **222** за притежание на наркотици) за 2024 г., срещу 192 (14 за разпространение, 176 за притежание и 2 за отглеждане на марихуана) през 2023 г. Най-много задържани лица и образувани досъдебни производства има от служителите на Първо РУ Добрич, Второ РУ Добрич и РУ Балчик. Към момента лицата разпространяващи наркотични вещества са концентрирани предимно в областния град. Разпространяват се основно марихуана, амфетамин и метамфетамин, по-малко кокаин и героин.

През годината на територията на Област Добрич са иззети общо **80** флакона с райски газ и **87** електронни устройства с наличие на наркотични вещества (хексахидроканобинол и тетрахидроканобинол).

През 2025 г. е минимален процентът на извършените тежки престъпления от наркомани. За сметка на това е голям броят на лицата с повдигнато обвинение за управление на МПС след употреба на наркотични вещества. В същото време възрастовата граница на употребяващите наркотични вещества лица е твърде ниска и броят им се увеличава.

През 2025 г. са установени **119** (134; 143) случая на *управление на МПС след употреба на алкохол* и **94** (133; 147) *след употреба на наркотици*.

Регистрираните случаи на *управление на МПС без СУМПС* са **18** (26; 25)

Използването на чужди регистрационни номера през 2025 г. са **83** (59; 70). Повечето престъпления от този вид са установени в малките населени места. Регистрирано е **1** (2; 6) престъпление, свързано с **подправяне на регистрационни номера**.

По линия „**Културно-исторически ценности**“ за втора поредна година не се отчитат регистрирани престъпления, докато през 2023 г. регистрираните са били две, като едното е било разкрито.

2г. Престъпления против личността

Негативна тенденция се наблюдава при този престъпно посегателства, защото данните сочат, че е налице увеличение има при **престъпленията против личността**, като регистрираните през 2025 г. са **197** (при 162 за 2024 год. и 118 за 2023 г.).

През отчетния период е регистрирано **едно умишлено убийство**, което е разкрито. През сравнителния период на предходната година са регистрирани **три** умишлени убийства, които са разкрити, а през 2023 г. е било регистрирано едно убийство, което също е разкрито.

По линия т. нар. **полови престъпления** са регистрирани едно изнасилване (**извършено през 2024 г.**) и **пет** блудства. Разкрити са **три** от блудствата, а другите престъпления са в процес на разследване, извършителите са установени, изчакват се експертизи. През 2024 г. са регистрирани три изнасилвания и едно блудство, разкрити са едно изнасилване и едно блудство. През 2023 г. са регистрирани две изнасилвания и три блудства - в периода е разкрито едно изнасилване, през 2024 г. е разкрито едно блудство, а едно блудство е прекратено, поради липса на престъпление.

Регистрирани са **111** (при 97 за 2024 год. и 63 за 2023 г.) **телесни повреди**, за втора поредна година не са регистрирани тежки телесни повреди, докато през 2023г. са били две.

2д. Престъпления, извършени от непълнолетни

Данните показват, че през 2025 г. от **79** (63; 56) непълнолетни лица са извършени **79** (65; 60) престъпления или **9.18%** (7.54%; 6.92%) от общо разкритите престъпления са от непълнолетни лица. През 2024 година от **63** непълнолетни лица също са извършени **65** престъпления или **7.67%** от общо разкритите престъпления са от непълнолетни лица. Видно от статистиката е, че през отчетния период в сравнение с предходните два се е увеличил броят на установените непълнолетни извършители на престъпления, както и броят на извършените престъпления.

От **32** (31; 35) малолетни лица през 2025 г. са извършени **34** (31; 32) престъпления или **3.95%** (3.66%; 3.70%) от общо разкритите престъпления.

През 2025 г. **28** (25; 26) престъпления са извършени в съучастие – **22** (21; 19) в съучастие между непълнолетни и малолетни и **6** (4; 7) в съучастие с пълнолетни лица.

На отчет са взети **69** (71; 57) лица - **62** (67;39) за извършени престъпления и **7** (4;18) за извършени противообществени прояви.

Снети от отчет са **60** (58; 69) лица - **38** (44; 45) поради поправяне и **22** (14; 23) поради навършване на пълнолетие и предаване на оперативни служители.

От **174** (166; 153) лица - **25** (22; 26) са утвърдени, за които има

профилактични дела и **149** (144; 127) са проявени.

Разгледани са **108** (88;76) дела по ЗБППМН, **49** (44; 42) от които по предложение на ИДПС при РУ, като на **141** (132; 113) лица са наложени мерки по чл. 13 от Закона.

Наложени са **6** (0;2) мерки по чл. 15 от ЗБППМН на родители.

От **187** (254;217) лица преминали през годината през ИДПС - **10** (24;14) лица са за опиати, **24** (25; 15) за бягства от дома и скитничество, и **153** (205; 188) на други основания.

През отчетния период обект на престъпление са **74** (41;42) лица - **38** малолетни и **36** непълнолетни лица.

През периода са предоставени **7** (3; 5) полицейски закрили на **3** (3; 4) малолетни и **4** (0; 1) непълнолетни лица.

Като заключение би могло да се посочи, че се констатира следните проблеми:

- Липсва информация от родителите на проблемните деца, които трудно намират подходящи методи на възпитание в семейството.
- Липса на родителски контрол, поради факта, че повечето родители са в чужбина и децата са оставени на грижите на баби, дядовци и други роднини.
- Отрицателно влияние на пълнолетния контингент спрямо децата.
- Тенденция момичетата от ромски произход да напускат дома си с цел женитба, като бъдат обявявани от родителите си за ОДИ.
- Онлайн тормоза – обиди и коментари, неподходящи снимки и видеоматериали на детето, конфликти и споровете в интернет, могат да се превърнат в реални физически нападения, което възпрепятства нормалното провеждане на учебния процес и работата с учениците.

Противообществените прояви и престъпленията извършени от малолетни и непълнолетни лица се дължат на безработицата, безотговорност и незаинтересованост от страна на родителите при отглеждане на децата в семейството, негативното отношение към образователната система, чувство за безнаказаност, ниската правна и гражданска култура. Това дава основание да отбележи, че превантивната работа сред подрастващите и сред родителите трябва да продължи и усилията на ОП Добрич да бъдат насочени в тази посока.

Изводи и тенденции:

- В сравнение с 2024 год., когато е отчетен спад на регистрираната престъпност в двугодишен период, през 2025 г. се наблюдава увеличение на регистрираната престъпност с 19 повече в сравнение с 2024 г. и увеличение с 16 в сравнение с 2023 г.;
- Разкриваемостта на престъпленията през 2025 г. незначително се е повишила с 0.17% спрямо 2024 г., и намалила с 0.88% спрямо 2023 г.;
- Нивото на престъпността в областта продължава да се определя от основни криминогенни фактори, като високото ниво на безработица, концентрация на населението в областния град и обезлюдяване на малките населени места;
- Броят на лицата под 18 години, употребяващи наркотични вещества запазва високи стойности, като се забелязва и снижаване на възрастовата им граница;

- Намаляват случаите на управление на МПС след употреба на алкохол и след употреба на наркотици (с 19 случая по-малко от 2023 г.);

- Структурата на регистрираната престъпност за тригодишния период остава почти непроменена – с най-голям дял са общоопасните престъпления, следвани от престъпленията против собствеността, престъпленията против личността и икономическите престъпления (*през 2024г. за тригодишния период престъпленията против личността са били на последно място*).

Анализът на статистическите данни, отчитащ ръст на престъпленията, извършени от непълнолетни през 2025 год., налага формулирането и прилагането на стратегически мерки в рамките на компетентността на Окръжна прокуратура – Добрич.

На първо място, считам, че следва да се засили аналитичната дейност чрез въвеждане на регулярни вътрешни прегледи на този вид престъпност, с акцент върху причините, профила на извършителите и повтаряемостт на деянията. Това ще позволи по-добро насочване на прокурорския надзор и превантивните действия.

На второ място, смятам, че е необходимо задълбочаване на междуинституционалното взаимодействие с органите на МВР, местните комисии за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни, образователните институции и социалните служби. Координирания подход би допринесъл за по-ранна идентификация на рисковите групи и своевременно предприемане на мерки спрямо тях.

Като следваща мярка, която бил предприел е да се акцентира върху превенцията чрез участие на прокурори в информационни кампании и срещи с ученици, насочени към повишаване на правната култура и осъзнаване на последиците от противоправното поведение.

Не на последно място, важно да се осигури вътрешна специализация и повишаване на квалификацията на прокурорите по дела с участието на непълнолетни, с оглед спецификата на този вид производства и необходимостта от съобразяване с възрастовите и социалните особености на лицата.

Считам, че прилагането на тези мерки ще допринесе както за ограничаване на ръста на престъпността сред непълнолетните, така и за утвърждаване на активната роля на прокуратурата в превенцията и защитата на обществения интерес.

3. Структура на регистрираната, разкритата и наказаната престъпност

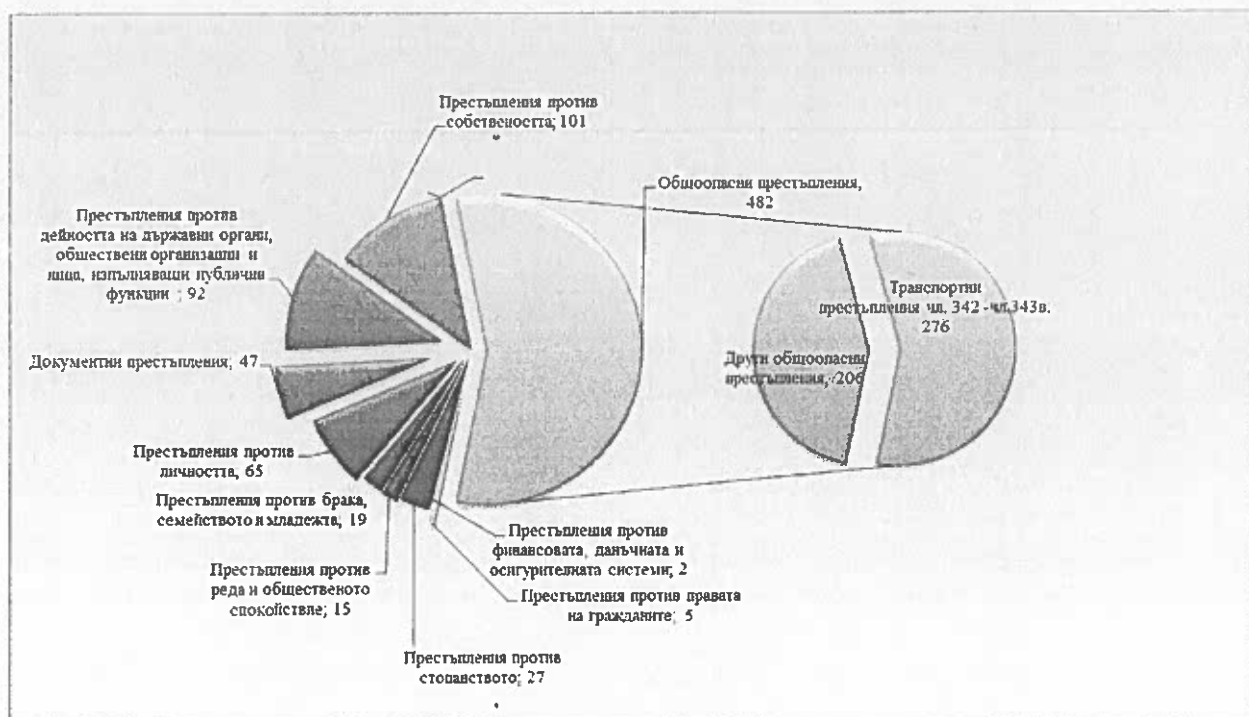
Налице е съответствие между структурата на регистрираната и на разкритата престъпност, от една страна, с тази на наказаната престъпност (т.е. на престъпленията, за които са внесени в съда прокурорски актове), от друга.

Най-разпространените в областта са **общоопасните престъпления**. Внесените в съд прокурорски актове от този вид престъпна дейност са 377, или 58.54% от общо внесените през 2025 г. прокурорски актове в съда. Значителен е броят на внесените в съда актове за престъпление по чл.343 – 343в от НК - 235 акта. Определящ фактор е обстоятелството, че в голяма част от случаите извършителите биват разкрити при или непосредствено след извършване на деянието, което дава основание за прилагане на особените правила от НПК –

провеждане на бързи производства. При последните значително се скъсява времето от извършване на престъплението до предаването на съд, респ. санкционирането на извършителя, с влязъл в сила съдебен акт. Причината за това е и увеличената разкриваемост на тази категория престъпления.

Втори от разпространените в областта престъпления - тези **против собствеността**, са и на второ място по внесени в съд прокурорски актове 102 или 15.84 % от общия бой внесени през 2025 г. Причините са както ниската разкриваемост на тази категория престъпления, така и обстоятелството, че има повтораемост на част от извършителите (множество деяния, при съответните законови предпоставки се квалифицират като едно продължавано престъпление по смисъла на чл. 26, ал.1 от НК). Анализът на данните за регистрираната и разкритата престъпност дава основание и за извод, че ресурсите на органите на досъдебното производство са ангажирани най-вече по случаи, които по принцип не представляват фактическа и правна сложност, но са многобройни (*напр. престъпленията по чл.343б от НК – с 213 регистрирани случая и внесени в съда 200 ДП*).

На фигура № 2 е представена структурата на престъпността по внесените през 2025 г. в съда прокурорски актове по видове престъпления НК.

Фиг. 2. Структура на престъпността по внесените в съда прокурорски актове по видове престъпления от НК

Нивото на престъпността в областта продължава да се определя от основни криминогенни фактори, като високото ниво на безработица, ниските доходи, концентрация на населението в областния град и обезлюдяване на малките населени места, значителен и увеличаващ се брой на самотно живеещи възрастни хора, висок процент на необразовани или нискограмотни граждани без възможност за реализация, голяма част от които се издържат от престъпления, както и компактни маси ромско население. Броят на лицата под 18 години, употребяващи наркотични вещества се увеличава, като се забелязва и снижаване на възрастовата им граница. Тези обстоятелства характеризират спецификата на

престъпната дейност в региона, като водещи са битовата престъпност и общоопасните престъпления.

4. Кадрово обезпечение на магистратите и съдебните служители в

Окръжна прокуратура – Добрич

Утвърденият щат за магистрати в област Добрич към 31.12.2024 г. е за общо 29 прокурори и 8 следователи (от които 1 за мл. следовател).

По прокуратури кадровото състояние е следното:

Към 01.01.2024 год. утвърденият щат в Окръжна прокуратура – Добрич е 8 прокурори, от които 8 заети.

С решение по т. 10 от Протокол № 31/18.09.2024г. на Прокурорската колегия на ВСС на основание чл. 165, ал. 1, т. 1 ЗСВ е освободен от длъжност един прокурор от заеманата длъжност „прокурор“ в Окръжна прокуратура – Добрич, считано от 19.09.2024 г.

С решение по т. 8.1. от Протокол № 40/20.11.2024г. на Прокурорската колегия на ВСС, на основание чл. 30, ал. 5, т. 4 ЗСВ е определена трета щатна длъжност „заместник на административния ръководител – заместник окръжен прокурор“ на Окръжна прокуратура – Добрич.

С решение по т. 8.2. от Протокол № 40/20.11.2024г. на Прокурорската колегия на ВСС, на основание чл. 160, във вр. с чл. 168, ал. 3 ЗСВ е назначила един прокурор от РП Добрич на длъжност „заместник на административния ръководител – заместник окръжен прокурор“ на Окръжна прокуратура – Добрич, считано от 02.12.2024 г.

Към 31.12.2024 г. утвърденият щат в ОП Добрич е 8 прокурори, като всички щатни бройки са заети.

Утвърденият щат на служителите в ОП Добрич към 01.01.2024г. е 30, от които: двама с ръководни функции – съдебен администратор, той и и. ф. на служител по сигурността на информацията /ССИ/ и един административен секретар.

От тези 30 служители, 8 съдебни служители, от които 1 завеждащ служба „Деловодство“, 5 съдебни деловодители, 1 системен администратор и 1 чистач, осъществяват дейността си в ОСЛО при ОП Добрич.

С решение по точка 19.5 от Протокол № 40/20.11.2024г. Прокурорската колегия на ВСС е дала съгласие за трансформиране на 1 /една/ щатна бройка за длъжност „главен специалист“ в длъжност „служител по сигурността на информацията“ и 1 /една/ щатна бройка за длъжност „домакин“ в длъжност „главен специалист – домакин“.

Към 31.12.2024 г. утвърденият щат за съдебни служители е 30, като няма незаета щатна бройка.

Утвърден щат към 01.01.2024 г. за следователи е 8, от които 7 следователи и 1 младши следовател, като едната щатна бройка за следовател е незаета.

С решение по т. 5.14. от Протокол № 25/26.06.2024г. на Прокурорската колегия, изпълняваща функциите на Висш прокурорски съвет, е назначила един младши следовател на длъжност „следовател“ в Окръжен следствен отдел при Окръжна прокуратура – Добрич, считано от 05.07.2024г.

Към 31.12.2024 г. утвърденият щат за следователи е 8, от които 7 заети щатни бройки за следовател и 1 незаета щатна бройка за младши следовател,

която се очаква да бъде заета в средата на 2025 г.

В Районна прокуратура - Добрич

Утвърденият щат за прокурори в РП Добрич и четирите Териториални отделения (ТО) в гр.Тервел, гр. Балчик, гр.Каварна и гр. Генерал Тошево е 21, като през 2024 г. разпределението на щата за прокурори в РП Добрич е следният: районен прокурор, заместник районен прокурор – 2 щатни бройки, прокурори – 16 щатни бройки и младши прокурори 2 щатни бройки, като реално работещи в Районна прокуратура – Добрич през годината са 14,37 прокурори.

Организацията във връзка с разпределението на работата между съответните ТО /Териториални отделения/ е значително усложнена, поради преместване, назначаване в друга прокуратура или по други причини 4 /четирима/ прокурори и 1/един/ младши прокурор. Следва да се отбележи още, че в ТО Тервел на място продължава да работи само един прокурор, което налага при неговото отсъствие от гр. Добрич до гр. Тервел да бъде изпращан друг прокурор с оглед обезпечаване работата в Териториалното отделение. Също така в ТО Генерал Тошево работят на място само двама прокурори и в определени моменти са налице ситуации, при които отсъстват и двамата. При щат от 21 магистрати, реално заети са 15 щатни бройки.

Съдебните служители в РП Добрич по щат към края на отчетния период на 2024 г. са общо 27,5 – съдебен администратор, прокурорски помощник, главен счетоводител, старши специалист – счетоводител и касиер, главен специалист – човешки ресурси, завеждащ служба, 12.5 съдебни деловодители, трима секретари, 4 щ. бр. за призовкари заети от петима служители /две бройки по 1/2/, един шофьор и един чистач. Такъв е бил щата и през 2024 г. и 2023 г.

Общо за съдебния район:

Към 2025 г. в съдебния район на област Добрич са работили средно 22,2 прокурори при утвърден щат 29 и 7 следователи при щат 8. Във всички прокуратури в областта работят отлично подготвени прокурори и те, както и следователите, са с достатъчен професионален опит, което им позволява да се справят много добре със задълженията си. Няма прокурор или следовател в съдебния район, който през годините да не е преминал необходимата форма на обучение.

Казаното по-горе за магистратите в съдебния район важи и за служителите от РП Добрич и четирите ТО, ОП Добрич и тези в ОСЛО при ОП Добрич. Всички те са с достатъчно дълъг стаж, отлично подготвени и с необходимото чувство за отговорност, поради което се справят успешно с преките си служебни задължения. По-голяма част от тях през последните години са преминали организирани от ръководството на Прокуратурата на РБ различни форми на обучение.

5. Материално-техническо и информационно осигуряване на дейността на магистратите

Финансовото и материалното осигуряване на ОП Добрич и РП Добрич с четирите териториални отделения може да се оцени като много добро.

Всички деловодства и кабинети, както в прокуратурите в областта, така и в ОСЛО към ОП Добрич, са оборудвани с необходимото офис обзавеждане и са създадени необходимите условия за работа.

През 2024 г. е извършен цялостен ремонт на кабинетите на следователите и съдебните служители в ОСЛО при ОП Добрич и понастоящем сградният фонд е приведен в отлично състояние.

За нуждите на ОП Добрич, РП Добрич и ОСЛО при ОП Добрич са изградени отделни локални мрежи със сървъри в съответните сгради, като всяко работно място е с осигурен достъп до интернет, УИС, служебна електронна поща и ведомствения сайт на ПРБ.

Всички компютри са конфигурирани съгласно изискванията за информационната сигурност в ПРБ. Инсталиран е необходимият за протичане на нормален работен процес лицензиран софтуер.

През 2025 г. са изпълнени всички заявени от структурните звена към ОП Добрич и нововъзникнали непредвидени потребности от стоки, услуги и доставки.

6. Финансово управление

Окръжна прокуратура – Добрич е третостепенен разпоредител с бюджетни средства, като бюджетната сметка се управлява от административния ръководител. Тя прилага счетоводната политика на Прокуратурата на Република България, която е разработена в съответствие със Закона за счетоводството и други нормативни актове.

В Окръжна прокуратура – Добрич е създадена добра организация за осъществяване на ефективен контрол по изпълнението на бюджета и управление на наличното имущество.

III. Очертаване на достиженията и проблемите в досегашната дейност

Прокурорите от област Добрич са работили общо по **4 497** (за 2024 г. те са 4 195, а за 2023 г. – 4 026) преписки по следствения надзор и **5 007** (4 529; 4 939) досъдебни производства. Участвали са в общо **2 847** (3 253; 3 172) съдебни заседания по наказателни, административни и граждански дела, дела по международното правно сътрудничество, както и по изпълнение на наказанията.

Прокурорите от ОП Добрич са работили по **173** (225; 282) преписки по административна съдебния надзор.

По надзора за законност прокурорите от административните отдели в ОП Добрич и РП Добрич са работили по **172** (за 2024 год. те са 190, за 2023 год. 204, а за 2022 г. 181) преписки. До компетентните ведомства и контролно-административни органи е изпратено 1 (2;12) предложение за отстраняване на констатирани нарушения и предприемане на съответните мерки съобразно законовите им правомощия. По надзора за законност и защита правата на гражданите през 2025г. е подаден 1 (0; 5) протест, който е бил уважен.

Причината за намалението на протестите за поредна година, с които е сезиран Административния съд – Добрич, се дължи на активната дейност на прокурорите от ОП Добрич през предходните отчетни периоди, в резултат на която се подобри нормотворческата дейност на местните органи на управление при съставяне на подзаконови нормативни актове, вследствие на което са сведени до минимум случаите на незаконосъобразни разпоредби в тези актове.

Преписки

Трайно висок е дялът на решенията през годината от прокурорите преписки

спрямо наблюдаваните – 98.18% (97.47%; 97.79%).

С образуване на досъдебно производство са решени общо 809 преписки (799; 809), а с отказ да се образува досъдебно производство са решени 2 377 преписки (2 568; 2 377), чийто голям брой потвърждава повтарящия се и в предходните годишни доклади извод, че прокуратурата е сериозно ангажирана с въпроси извън компетентността ѝ – гражданско-правни спорове, административни нарушения, битови или междуличностни проблеми.

През отчетната година прокурорите са се самосезирали в 1 случай (3;3) в РП Добрич, като преписката не е решена с образуване на досъдебно производство. Данните сочат, че няма съществено активизиране на прокурорите в областта за самосезиране, въпреки въведената месечна отчетност в тази насока.

По сигнали на контролни органи в прокуратурата са наблюдавани общо 26 преписки (27; 38), като образуваните по тях 9 ДП съставляват едва 0.46% от всички новообразувани 1 954 ДП през периода.

През 2025 г. са наблюдавани 32 досъдебни производства, образувани по сигнали на НАП, с внесени в съда 6 прокурорски акта, а осъдени и с в.с. съдебен акт са 5 лица.

Получените сигнали от НАП в по-голямата си част са уведомления до прокуратурата от публичните изпълнители за евентуално извършени престъпления от чл. 227б, ал. 1 или ал. 2 НК от длъжници на държавата, срещу които по реда на ДОПК има образувани изпълнителни дела.

По сигнал на Сметна палата за поредна година няма образувани преписки и ДП.

По сигнали на АДФИ са наблюдавани 4 преписки и 2 ДП, от които едно е новообразувано.

По сигнали на ДАНС има наблюдавани 2 досъдебни производства, от които едно е новообразувано през 2025 г.

По материали получени от Дирекция „Вътрешна сигурност“ – МВР се наблюдават 8 преписки.

По сигнали на Агенция „Митници“ наблюдаваните ДП са 9, с внесени в съда 3 прокурорски акта, а осъдени и с влязъл в сила съдебен акт са 3 лица.

През 2025 г. по материали на КПК е наблюдавана една преписка в ОП – Добрич.

По сигнали/материали на другите контролни органи няма наблюдавани преписки и ДП.

Инстанционен контрол по преписки и досъдебни производства

Решените от прокурорите от ОП Добрич инстанционни преписки са 173 (157; 158). При осъществяване на инстанционен контрол са потвърдени 166 прокурорски акта и са отменени изцяло 40.

Запазва се трайната положителна тенденция на повишаване на качеството на прокурорската работа. Обективен измерител за това са потвърдените прокурорски актове от ОП Добрич, които съставляват 80.58% (85.56% 86.30%) от всички инстанционни актове.

Новообразувани дела

През 2025 г. са образувани 1 954 (1 985; 2 080) досъдебни производства. Намаляването на броя на новообразуваните ДП в тригодишен период е функция

на регистрираната по-ниска престъпност.

Относителният дял по видове разследващи органи по новообразуваните дела е илюстриран на следващата графика:

Фиг. 3. Относителен дял на новообразуваните дела по видове разследващи органи

Най-голям е дялът на новообразуваните досъдебни производства, разследвани от разследващи полицаи в МВР - **98.03 %** (1 543 ДП), а броят на новообразуваните ДП, разследвани от следователи са **27 – 1.72%**.

От митнически инспектор през 2025 г. са разследвани 4 новообразувани ДП или **0.25%**.

Бързи производства

През 2025 г. прокурорите са наблюдавали **389** (491; 552) бързи производства. Новообразуваните са **380** (483;542) и съставляват **19.45%** от всички новообразувани дела. Приложението на ускорената форма на разследване, която е пряко свързана с постигане на бързина в наказателното правораздаване има положителен ефект не само във връзка със срочността, но и по отношение на генералната превенция.

В тригодишен период се наблюдава значително намаление на новообразуваните бързи производства. Имайки предвид отразеното в полицейските бюлетини на регистрираната престъпност, които ежедневно се свеждат до знанието на всички прокурори, за поредна година убедено следва да се отбележи, че във всички случаи, когато са били налице предпоставките по чл. 356, ал. 1 НПК, се е провеждало бързо производство.

Решени досъдебни производства

Решенията от прокурорите от област Добрич досъдебни производства за отчетния период са **3 830** (3 426; 3 773). В тригодишен период се наблюдава колебание в броя на решените ДП, като превес бележат прекратените по давност ДП, които за 2025 г. са **1 881** (1 243; 1 569) или **49.11%** (36.28%;41.58%) от решените.

Спрени досъдебни производства

Спрените **556** (580; 619) ДП намаляват като брой спрямо предходните две години отчетеното понижение с **4.14%** спрямо 2024 г. и с **11.33%** спрямо 2023г. Преобладава дялът на спрените ДП поради неразкриване на извършителя (чл. 244,

ал. 1, т. 2 НПК) – **82.37%** от общия брой спрени ДП, при 85.86% за 2024г. и 84.98% през 2023 г.

Въпреки отчетеното намаление за последния три годишен период на броя на спрените наказателни производства поради неразкрит извършител, делът им спрямо общия брой спрени ДП не пада под 80%, но е необходимо да се има предвид, че разкриваемостта на престъпленията е законов ангажимент на компетентни органи извън системата на прокуратурата.

Прекратени досъдебни производства

Общо прекратените ДП през 2025 г. са **2 604** (1 966; 2 281).

Прекратените ДП (*без тези по давност*) са **723** (723; 712). Прекратените по давност ДП са **1 881** (1 243; 1 569), като делата, по които извършителят на престъплението не е разкрит 1 876 представляват 99.73 % от прекратените по давност.

Внесени в съда прокурорски актове

В сравнение с предходната година през 2025 г. е налице значително намаление на броя, на внесените актове в съда - обвинителни актове, предложения за споразумения и постановления с предложения за освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание.

Внесените в съда прокурорски актове през 2025 г. са **644** (855; 832), като се наблюдава значително намаление с 211 акта спрямо 2024 г. и със 188 акта спрямо 2023 г.

По внесените в съда **644** (при 855 за 2024 г. и 832 за 2023 г.) прокурорски акта, **230** (271; 267) са обвинителните актове, **333** (**521**; 493) са споразумения по чл. 381 НПК и 46 споразумения по чл. 375а, ал. 1 НПК, **35** (63; 72) са постановления с предложение за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание (чл. 78а НК).

На съд са предадени общо **684** (при 890 за 2024 г. и 877 за 2023 г.) лица.

Средният брой на внесените в съда прокурорски актове на един прокурор от ОП Добрич е **5.8** (6.67; 6.75), а в районната прокуратура е **38.6** (57.76; 52.93).

Съдебна фаза

Образувани разгледани и решени дела

От съдилищата в областта са образувани **652** (859; 831) наказателни дела и са постановени **693** (838; 833) съдебни решения.

Прокурорите са взели участие в **1 665** (1 915; 1774) съдебни заседания, от които **373** (425; 391) разпоредителни заседания по **858** (1 091; 896) наказателни дела.

Осъдени и санкционирани лица

През 2025 г. са постановени **652** (806; 800) осъдителни и санкционни решения спрямо **686** (858; 827) лица.

Налице е трайна тенденция на високия относителен дял на осъдените и санкционирани лица с влязъл в сила съдебен акт – **97.23 %** (101.00 %; 99.03 %), спрямо осъдените и санкционираните лица.

С влязъл в сила съдебен акт са осъдени и санкционирани **667** (866; 816) лица, което е **97.51 %** (97.30 %; 93.39 %) от общо предадените на съд.

Върнати дела на прокурор

От внесените общо **644** (855; 832) прокурорски акта през 2025 г., от

съдилищата в областта са върнати **22** (11; 12) акта.

През годината се констатира завишение на този показател, като относителният дял на върнатите от съда дела се запазва сравнително нисък – **3.42 %** (1.29 %; 1.44 %).

Оправдани лица с влязъл в сила съдебен акт

За последните три години налице е запазване на нисък процента, на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, макар че през 2025 г. този показател има осезаемо завишение. Въпреки това делът им спрямо осъдени и санкционирани с влязъл в сила съдебен акт е под **2 %**. През 2025 г. делът им е **1.5% (0.58 %; 0.73%)** от осъдените лица с влязъл в сила акт. В абсолютни стойности броя на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт за 2025 г. е **10** (5; 6).

Привеждане в изпълнение на присъдите

Съдът е изпратил на прокуратурите от областта за изпълнение **372** (439; 443) присъди. Реално приведените в изпълнение (*получени потвърждения за начало на изпълнението по привеждане на присъдата*) са **382** (424; 457).

Въз основа и на данните за двете години, предхождащи настоящия отчетен период, може да се направи извод, че макар абсолютния брой на получените и приведени присъди намалява, ежегодно в изпълнение се привеждат над **99%** от присъдите, изпратени от съдилищата и е налице добро взаимодействие между прокуратурата и органите по изпълнение на наказанията.

Дела, образувани за престъпления от особен обществен интерес (ДООИ)

През 2025 г. броят на наблюдаваните дела от тази категория е **659** (674; 695), като се отчита намаление с **2.23%** спрямо 2024 г. и с **5.18%** спрямо 2023 г. Новообразуваните ДП са **391** (375; 347), което е повече – с **4.27%** спрямо 2024 г. и с **12.68%** спрямо 2023 г.

Внесените в съда прокурорски актове са **134** (196; 199), намаление спрямо двете предходни години с **31.63%** спрямо 2024 г. и с **32.66%**, резонно намален е и броят на предадените на съд лица **137** (211; 203).

Броят на осъдените лица с влязъл в сила съдебен акт е намален – **134** (193; 169). Спрямо всички лица с постановен влязъл в сила съдебен акт (**667**), те съставляват **20.09%** (**22.29%**; **20.71%**), т.е. през 2025 г. и по този показател, като функция на по-малкия брой внесени прокурорски актове се наблюдава намаление спрямо 2024 г. с **2.20**, а спрямо 2023 г. с **0.62**.

Върнатите от съда дела са **4** (7; 5), като абсолютният им брой намалява, както и относителният им дял, спрямо внесените прокурорски актове – **2.99%**, при **3.63%** за 2024 г. и при **2.96%** за 2023 г. Броят на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт е **2** (2; 1). Подробни данни за образуването, движението и резултатите по делата от особен обществен интерес се съдържат в съответния раздел от доклада.

Международно правно сътрудничество

През 2025г. прокурорите от областта са изпратили **16** (15; 12) молби за правна помощ, издали са **8** (14;1) Европейска заповед за арест (ЕЗА) и **41** (41; 58) Европейски заповеди за разследване (ЕЗР).

Получили са за изпълнение от други държави **24** (23; 26) молби за правна помощ, **5** (8; 6) ЕЗА и **14** ЕЗР (16; 18).

Получена е за изпълнение една екстрадиция, а от прокурорите от ОП Добрич са издадени 2 екстрадиции по изпълнителни преписки, а от прокурорите в РП Добрич една екстрадиция. През 2025 г. прокурорите от Съдебния район на област Добрич са работили по 182 (181; 206) преписки с международен елемент.

Задържани са 4 (13; 7) лица по издадени и получени ЕЗА.

През трите отчетни периода няма решение – отказ по субсидиарна компетентност по чл. 480 НПК, няма решение и консултации по реда на чл. 483 - 484 НПК.

Прокурорите от ОП Добрич са участвали в 132 (122; 168) съдебни заседания по международно правно сътрудничество (НПК и ЗЕЕЗА), а за прокурорите от РП Добрич през 2025 г. не се отчитат се отчитат участия в съдебни заседания по НПК и ЗЕЕЗА, докато през 2024 г. са участвали в 11 съдебни заседания по НПК и ЗЕЕЗА.

Следва да се отбележи, че прокурорите от областта продължават да използват ефективно възможностите на международното сътрудничество за приключване на делата, и най-вече с издаване на Европейска заповед за разследване и издаване на Европейска заповед за арест при изпълнението на наказанията, наложени с влезлите в сила присъди.

Отговорност на прокуратурата по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ)

През отчетната 2025 г. броят на лицата, осъдили прокуратурата по ЗОДОВ е 10 (7; 2). По образуваните на основание чл. 2 от ЗОДОВ производства десет осъдителни решения са влезли в сила. Докато през – 2024 г. са били - 7, а 2023 г. са били 2. Общият размер на присъдените обезщетения по ЗОДОВ срещу ПРБ по влезлите в сила съдебни решения за 2025 г. е 122 743 лв., през 2024 г. е 55 090 лв., а през 2023г. са били 7 800 лв. В тригодишния период се наблюдава тенденция на увеличение, на броя на лицата осъдили прокуратурата и общият размер на присъдените обезщетения.

Тук могат да бъдат очертани следните тенденции и изводи:

Динамика на престъпността:

- Намалява регистрираната престъпност, отчетена по данните, предоставени от ОП Добрич и ОД на МВР – Добрич;
- Отчита се увеличение на разкриваемостта на престъпленията;
- В голяма степен се запазва структурата на регистрираната престъпност, като с най-висок дял са общоопасните престъпления, следвани от престъпленията против собствеността, престъпленията против личността и икономическите престъпления;

Ефективност на прокурорската работа по преписки и дела:

- Броят на преписките по следствения надзор, по които са работили прокурорите през 2025 г. се увеличава значително, съответно със 7.20% спрямо 2024 г. и с 11.70% спрямо 2023 г.;
- Трайно висок се запазва дялът на решените преписки спрямо наблюдаваните – **98.18 % (97.47%; 97.79%)**;
- В тригодишния период се наблюдава динамика в броят на наблюдаваните ДП, която се обуславя от броя ДП прекратени по давност и броя възобновени ДП, спрени през предходен период и не на последно място от броя

на новообразуваните ДП. През 2025г. прокурорите от Добричкия съдебен район са наблюдавали общо **5 007 (4 529; 4 939)** досъдебни производства, включващи бързи производства, тези провеждани по общия ред, вкл. прекратените по давност. Спрямо 2024 г. е налице увеличение на наблюдаваните ДП с **10.55%**, а спрямо 2023 г. с **1.38%**.

- В тригодишен период се наблюдава тенденция на намаляване броя на новообразуваните досъдебни производства. Новообразуваните ДП през 2025 г. са **1 954 ДП (1 985; 2 080)**. Намалението спрямо 2024 г. е с **1.56%**, а спрямо 2023г. с **5.06%**, което е функция на регистрираната по-ниска престъпност;

- В тригодишен период се наблюдава динамика в броя на прекратените досъдебни производства по давност, като абсолютният им брой държи високи стойности. През 2025 г. прекратените по давност ДП са **1 881 (1 243; 1569)**, а прекратените срещу лица привлечени като обвиняеми за 2025 г. са **5 ДП (1 за ОП и 4 за РП)**, за 2024 са били **3 ДП**, а през 2023г. няма такива дела;

Ефикасност и срочност на разследванията:

- Трайно висок се запазва делът на приключените разследвания по досъдебни производства в законоустановения срок, макар през отчетна година да се наблюдава лек спад – **59.66% (61.66 %; 65.07%)** от наблюдаваните без тези по давност;

- Въпреки полаганите усилия за намаляване срока на разследванията по ДП, чиято продължителност е над 3 години, броят им остава сравнително висок.

Резултати от наказателно-съдебния надзор и изпълнението на наказанията:

- В сравнение с предходните два отчетни периода през 2025 г. се наблюдава намаление на внесените в съда прокурорски актове, което е функция на намаления брой новообразувани досъдебни производства и немалкият брой досъдебни производства с разследване над 3 г.;

- Запазва се тенденция на незначителен дял на върнатите от съда досъдебни производства спрямо внесените в съда прокурорски актове – **3.42 % (1.29%; 1.44%)**, завишената стойност на този показател за 2025 г., може да се отчете като функция на по-малкия брой внесени прокурорски актове с съда.

- Запазва се високият относителен дял на осъдените и санкционирани лица спрямо всички лица с влязъл в сила осъдителен съдебен акт;

- Запазва се ниският брой на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт, спрямо всички лица влязъл в сила съдебен акт;

- Висок е делът на приведените в изпълнение от прокурор влезли в сила осъдителни съдебни актове, спрямо получените от съда. Реално изпълнените присъди от органите по изпълнение, изпратени от прокурор, са над **90%**. Този показател, сочи на висока ефективност на упражнявания надзор за законност по отношение изпълнението на наказанията, за които е компетентна прокуратурата (доживотен затвор, лишаване от свобода, пробация и лишаване от права);

- Очертава се тенденция по увеличаване броят на влезлите в сила осъдителни решения срещу прокуратурата по ЗОДОВ, броят на лицата и общият размер на присъдените обезщетения по ЗОДОВ.

За делата от особен обществен интерес:

- През разглеждания 3 годишен период се наблюдава динамика на наблюдаваните ДП – 659 (674; 695), както и в броя на новообразуваните – 391 (375;347). През 2025 г. са наблюдава намаление на внесените в съда прокурорски актове, както и предадените на съд лица, и на осъдените с влязъл в сила съдебен акт лица по ДП от тази категория;

- Относителният дял на решенията от прокурор дела от особен обществен интерес спрямо наблюдаваните се запазва над 50%, като през 2025 г. се наблюдава намаление спрямо 2024 г. и 2023 г. За 2025 г. делът на решенията е 56.75% (63.80%; 66.47%);

Почти постоянен и много нисък е относителният дял и абсолютният брой на оправданите лица с влязъл в сила съдебен акт по делата от тази категория, спрямо всички лица с постановен окончателен съдебен акт.

На база изложените данни могат да бъдат направени следните изводи:

Въпреки казаното и постигнатите резултати от прокурорите от РП и ОП Добрич, които могат да бъдат определени като много добри, все пак могат да бъдат очертани следните проблеми в осъществяване на прокурорската дейност.

Основните проблеми в противодействието на престъпността са свързани с формализма в наказателния процес, който се изисква от наказателно-процесуалните правила, заложи в НПК, не особено добрата щатна обезпеченост и квалификация на разследващите полицаи и не на последно място – липсата на мотивация.

При сегашните условия и ресурси, прокуратурите в страната, в това число и прокуратурите в Добричкия съдебен район, продължават да правят необходимото за по-нататъшно подобряване на своята работата в противодействието на престъпността, използвайки вътрешно-организационни мерки за контрол и най-вече чрез подобряване ефективността в работа на всеки прокурор и разследващ орган.

Обективността изисква да се подчертае, че на етапа на съвременното развитие самостоятелните усилия на Прокуратурата не могат да доведат до резултатите, които очакват от нея обществото и европейските ни партньори. Наложително е обединяване усилията на всички държавни структури, със законови средства и способности да се създаде нетърпимост към всяко престъпление, извършено от което и да е лице, т. е. законът да се прилага еднакво спрямо всички лица, независимо от техния статус. Повишаването на активността и отговорността на контролните органи в държавата би освободила ресурс в прокуратурата за работа по тежката престъпност, а не да бъде ангажиран такъв за решаване на въпроси извън нейната компетентност. В този смисъл прокуратурата следва да бъде разтоварена от несвойствените ѝ задачи, наложени от обществено икономическото развитие на държавата и обществото.

За осигуряване на условия за по-висока ефективност на дейността на прокуратурата и разследващите органи, особено по отношение на корупционните престъпления на всички равнища, е необходимо предприемане на конкретни действени мерки, в голямата си част зависещи от законодателния орган.

Основните проблеми в дейността на прокуратурата и предложенията за тяхното преодоляване са следните:

➤ Способите за доказване и доказателствените средства следва да

придобият такава правна регламентация, която да спомага за по-ефективно разкриване на престъпленията и установяване на обективната истина по делата. На първо място, следва да бъде общественият интерес, с допустимото в европейската и международна практика ограничаване правата на обвиняемите и подсъдимите и деформализиране на досъдебното производство.

➤ **Осигуряване на ефикасен механизъм за установяване на адрес, издирване и призоваване**, спомагащ за подобряване бързината на наказателното производство. Все още, например, не се приема за редовно призоваване това, което е извършено само чрез електронна поща.

➤ **Един от основните приоритети в работата на Прокуратурата под моето ръководство ще бъде провеждането на ускорена форма на разследване** – бързо производство, винаги, когато са налице законовите предпоставки за това, но следва да се създаде организация същите и да приключват като такива, без да се налага преобразуването им за разследване по общия ред. За целта е необходимо да бъде мобилизиран наличният ресурс както на прокуратурата, а така също и на разследващите органи, включително и на ръководните органи в МВР, предвид все още наличното забавяне изготвянето на експертизи от съответните БНТЛ при ОД на МВР и химически лаборатории към съответните болнични заведения.

➤ Други основни приоритети ще бъдат и досъдебни производства срещу извършителите, по отношение на които са налице други неприключили с влязъл в сила съдебен акт наказателни производства, както и по качествено и бързо разследване на корупционните престъпления, включително и на тези, фигуриращи в регистъра за срочността, с оглед намаляване на относителния им брой.

➤ **Преодоляване на досегашната практика да се криминализират административни нарушения, поради неспособност на административно-контролната система да работи ефективно.** Касае се за леки престъпления, за които се предвиждат ниски наказания, в по-голямата си част пробация, глоби или освобождаване от наказателна отговорност с налагане на административно наказание. По-ефективно и икономически изгодно за държавата е тези административни наказания да се налагат от съответните административни органи, като се предвидят ефективни мерки за подобряване събираемостта на глобите, вместо да се ангажира капацитета на разследващи органи, прокуратура и съд за постигане на същия резултат.

IV. Набелязване на цели за развитието и мерки за тяхното достигане

В случай, че ми гласувате доверие и бъда избран за административен ръководител на Окръжна прокуратура – Добрич моите основни приоритети и цели ще бъдат следните:

1. Повишаване ефективността и качеството на прокурорската дейност. Това ще бъде постигнато чрез:

➤ Усъвършенстване на работата по досъдебните производства.

➤ Намаляване на времето за разследване чрез по-добра координация с разследващите органи.

➤ Засилване на контрола по срокове и качеството на прокурорските актове.

Констатацията за относително голям брой досъдебни производства с

продължителност над 3 години очертава необходимостта от управленски и организационно мерки, насочени към повишаване на сръчността на ефективността на разследванията.

Ако бъде избран за административен ръководител, ще насоча усилията си към въвеждането на засилен текущ контрол върху движението на делата чрез регулярни проверки на всички производства с продължителност над определен праг (например над 2, 3, 4 години), с акцент върху причините за забавянето и конкретни действия по тяхното преодоляване. Така ще се създаде вътрешен механизъм за ранно идентифициране на „рискови“ дела.

На следващо място, ще работя в насока към оптимизиране на взаимодействието между прокуратурата и разследващите органи чрез въвеждане на ясни срокове, за изпълнение на конкретни процесуално-следствени действия, както и провеждане на регулярни работни срещи (най-малко веднъж месечно) за обсъждане на забавените производства. Считам, че активната роля на прокурора като ръководещ и надзираващ разследването следва да бъде последователно утвърждавана.

Съществена мярка е и извършване на периодичен анализ на причините за продължителността на разследванията – обективни (фактическа и правна сложност, международен елемент, експертизи) и субективни (организационни пропуски, забавяне в изпълнение на указания). В случая забавянето на разследването по дела, които се наблюдават от прокурорите от съдебния район на ОП Добрич се дължи на обективни причини – забавяне на експертизи (химически, съдебно-счетоводни, автотехнически) поради липса на вещи лица и наличието на международен елемент по делата. Във връзка с първопосочената причина като административен ръководител на ОП Добрич бих инициирал и провел срещи с колеги преподаватели от учебното заведение в град Варна, в което преподавам Наказателно право и Международно наказателно право, част от които освен лектори са и вещи лица в съответната област на науката и техниката, с оглед ангажираните им в това качество по конкретни досъдебни производства, наблюдавани от РП Добрич и ОП Добрич.

Касателно делата, чието разследване е продължило над 3 години поради наличието на международен елемент (издадена ЕЗР, молба за правна помощ и т. н.) ще насърчавам колегите си да търсят взаимодействие с Евроюст, тъй като моята практиката показва, че когато се потърси тяхното съдействие, международната поръчка се изпълнява в много по-кратки срокове. Това ще подобри работата по досъдебните производства.

Считам, че съчетаването на системен контрол, по-добра координация и целенасочени организационни мерки ще допринесе за съкращаването на сроковете по разследване и повишаване качеството на прокурорската дейност.

В случай, че ми гласувате доверие и бъдат избран за административен ръководител на Окръжна прокуратура – Добрич ще насоча усилията си към повишаване работата на структурата в областта по разследване на деяния, които осъществяват състава на чл. 354а, ал. 1 НК. Това не е проблем, който стои само пред правоохранителните органи в Добрич, това е национален проблем. Обуславя се необходимостта от оптимизиране на взаимодействието с органите на МВР, чрез регулярни срещи, обмен на информация и съгласуване на действията още в

ранните етапи на разследването.

Следва да се акцентира върху финансовия аспект на тези престъпления чрез по-активно прилагане на механизми за установяване и отнемане на имущество, придобито от престъпна дейност, което има както санкционен, така и превантивен характер.

Отделно от това ще изисквам от органите на ОД на МВР – Добрич да проявяват по-голяма активност, професионализъм и нетърпимост към тези престъпления. Смятам, че е наложително да бъде осъществяван по-активен и конструктивен диалог между двете институции по това направление на работа.

В случай, че ми гласувате доверие ще работя активно и по въпроса за засилване на взаимодействието между ОП Добрич и контролните органи (НАП, АДФИ, КОНПИ) чрез регулярни срещи, на които да бъдат поставени въпросите, свързани с икономическата престъпност. Твърдението, че прокуратурата работи основно, когато бъде сезирана от граждани или други държавни органи не бива да бъде абсолютизирано. Тоест не бива да разчитаме единствено на будното гражданско самосъзнание, а е необходимо да проявим активност, за да защитим и гарантираме правата и интересите на обществото и държавата. Добрият диалог между институциите ще повиши качеството на работата на държавните органи и ще създаде условия за по-бързото разкриване и пресичане на извършените престъпления, както и тяхната превенция. Разбира се, следва да се отбележи, че не бива ОП Добрич да изземва контролно-ревизионните правомощия на другите държавни органи. Но Прокуратурата като гарант за върховенството на закона, на регионално ниво може и трябва да търси по-добро институционално взаимодействие.

Ще работя активно и към засилване на ролята на Окръжна прокуратура – Добрич във връзка с общия надзор за законност, който прокуратурата осъществява по силата на Конституцията на Република България, въпреки въведени ограничения. На пръв поглед виждам възможност за предприемане на по-активни действия от страна на Окръжната прокуратура най-малко по две направления:

➤ Първото е свързано с широко дискутирания проблем с психично болните лица. В тази връзка дейността на прокуратурата в областта не бива да се изчерпва само и единствено с участие като контролираща страна в охранителните производства, които се развиват по Закона за здравето. Обуславя се необходимост от възлагане на предварителни проверки по реда на Закона за съдебната власт за проверка на местата, където са настанени за лечение лицата със специални потребности, респективно оказва ли се правилна и адекватна медицинска помощ спрямо тях, правилно и законосъобразно ли се отказва приема на някои лица, поради какви причини и т. н.

➤ Второто е свързано с проверка на пътищата в областта – има ли компрометирани участъци от републиканската пътна мрежа в Добрич и кои са те, създават ли опасност тези участъци за водачите на моторни превозни средства, всички пътища в областта ли са обезпечени с пътна знаци и маркировка и т. н.

При констатирани нарушения и/или пропуски материалите ще бъдат изпращани незабавно на компетентните органи по реда на чл. 145, ал. 1, т. 5 ЗСВ за предприемане на съответните действия.

В случай, че заема длъжността „административен ръководител“ под мое ръководство Окръжната прокуратура ще организира и ще участва в информационни кампании съвместно с органите на МВР, представители на местната администрация и местната власт (Община, Областен управител), представители на Министерството на образованието и др., които ще имат за цел да повишат правната култура на гражданите в област Добрич и да ги запознаят обстойно с последиците от извършване не само на подобен вид деяния, но и на всякакви други правонарушения.

За подобряване качеството на дейността на прокурорите и следователи ще организирам магистратски съвещания, на които да бъдат обсъждани материални и наказателно-процесуални проблеми, с оглед формиране на единно становище по тях, респективно за вземане на решения, които ще имат дългосрочно и стратегическо значение за работата на прокуратурата и следствието. Всички прокурори и следователи от област Добрич имат богат юридически стаж и високи професионални качества, така че тяхното мнение ще е полезно за усъвършенстване на прокурорската работа.

Считам, че е необходимо да бъде увеличена натовареността на следователите от ОСЛО при ОП Добрич, за да се използва максимално добре техният професионален капацитет, тъй като те притежават отлични познания по наказателноправната материя, които биха способствали за по-бързото разследване и разкриване на обективната истина по конкретни дела. Поддържам мнението, че в борбата срещу престъпността трябва да бъде използван оптимално целият ресурс на разследването, а това означава да се засили ролята на следователите при разкриването, пресичането и доказването на престъпната дейност. Това неминуемо ще доведе и до по-равномерна натовареност между разследващите органи.

По отношение на Районна прокуратура – Добрич ще бъде осъществявана контролно-ревизионна дейност за качествено изпълнение на служебните задължения чрез провеждането на ревизии и тематични проверки. Ако бъдат констатирани негативи в работата, ще бъдат предприемани конкретни мерки и действия за отстраняването им.

Под мое ръководство Окръжна прокуратура – Добрич ще наблюдава и качеството на внесените от прокурорите в съда актове.

Като ръководител на ОП Добрич ще поддържам постоянна комуникация с административния ръководител на РП Добрич и неговите заместници, с оглед решаване на възникналите проблеми в работата на долустоящата прокуратура.

Окръжна прокуратура – Добрич ще осъществява постоянен мониторинг върху работата на РП Добрич и ще спазва строга финансова политика относно изразходването на бюджетните средства.

2. Прозрачност и отчетност

- Представяне на годишни отчети пред обществеността и медиите
- Засилване на комуникацията с гражданското общество и местните институции

3. Повишаване на квалификацията и професионализма

- Организиране на регулярни обучения, работни срещи и обмен на добри

практики

➤ Насърчаване на специализация сред прокурорите по определени видове престъпления (например икономически престъпления, престъпления против личността и др.)

4. Добро вътрешно управление работна среда

➤ Прилагане на ясни вътрешни правила за разпределение на делата и натовареността

➤ Поддържане на добрия микроклимат, стимулиране на колегиалността и екипната работа

➤ Поощряване на прокурорите, следователите и служителите при образцово и професионално изпълнение на служебните задължения

➤ Отстояване на доброто име на магистратите и служителите и на самата институция при неправомерно влияние от външни фактори и лица

➤ Пресичане на всякакви незаконосъобразни опити за вмешателство в работата на магистратите и решаване на делата не по вътрешно убеждение

➤ Активен диалог между ръководството и прокурорите, следователите и служителите

5. Борба с корупцията и престъпността

➤ Приоритетно разглеждане на случаи с висок обществен интерес

➤ Засилено сътрудничество с останалите институции от системата на правораздаването

➤ Превенция срещу корупционни практики вътре в самата прокуратура

6. Връзка с обществеността и медиите

В качеството ми на административен ръководител ще отговарям и за медийната политика на ОП Добрич. Разполагам с опита и знанията, които ми дават увереност, че мога да се справя с тази позиция. Ще насоча усилията си към поддържане на активна информирана среда, защото смятам, че гражданите имат право да знаят как работи прокуратурата на местно ниво и че тя работи в техен интерес.

Ще продължа да бъда инициатор и да осъществявам срещи с най-уязвимите групи от населението в област Добрич (ученици, възрастни хора), като превенция срещу престъпността.

Ще организирам срещи с представителите на местната власт, НПО и академичните среди, за да поставя пред тях проблеми, които пряко и/или косвено засягат прокуратурата, но чието разрешаване ще доведе до по-качествено разследване в досъдебната фаза от наказателния кодекс (например проблема с липсата на вещи лица, проблема с липсата на апаратура за извършване на химическо изследване, проблема с липсата на паркоместа, където да бъдат съхранявани иззети автомобили и др.).

**УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА ПРОКУРОРСКАТА КОЛЕГИЯ НА
ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,**

Управлението на Окръжна прокуратура – Добрич трябва да отговаря на високите очаквания на обществото за справедливост, ефективност и почтеност. Чрез реализиране на посочените приоритети ще бъде постигнато устойчиво развитие и утвърждаване на прокуратурата като стабилен и независим орган в съдебната система.

За мен ще бъде привилегия и огромна отговорност ако ми гласувате доверие и бъда избран за административен ръководител на Окръжна прокуратура – Добрич. Уверявам ви, че ще надградя постигнатите много добри резултати от настоящото ръководство на институцията, ще отстоявам професионалния интегритет на магистратите и служителите в областта, ще се ръководя от принципите на приемственост и екипност, ще работя за запазването на микроклимата в институцията и добрите колегиални отношения както между магистратите, така и между съдебните служители, ще изисквам висок професионализъм и отговорност не само от прокурорите и следователите, но от самия себе си и ще пресичам всякакви опити за неправомерно вмешателство в работата на колегите от Окръжна прокуратура – Добрич, Районна прокуратура – Добрич и Окръжен следствен отдел при ОП Добрич.

С УВАЖЕНИЕ,

Даниел Илиев